

KÁVÉESOK LAPJA

X. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

12. szám

Kiadó és laptulajdonos:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:
Dr. Havas Nándor

Szerkeszti:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják.
Előfizetési díj: Egy féltre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Regjelenik:
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. 1. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

MEGHÍVÓ.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárása f. évi június hó 22-én (pénteken) délután öt órakor az Ipartestület tanástermében

ÜLÉST

tart, melyre az előjáróság t. tagjait meghívja.

Budapest, 1934 június 15-én.

Dr. Havas Nándor s. k., Mészáros Győző s. k.,
főjegyző. elnök.

A ló, a vaj, meg a nyerskáv

Kissé furesza ez a fogalomsorozat, mert első látásra nem látjuk összefüggését. Pedig van közöttük összefüggés, amikor a napi- és szaklapokban cikkek és információk sorozatát olvassuk arról, hogy a földművelésügyi minisztérium a nyerskáv behozatalát összefüggésbe akarja hozni a ló, meg a vaj kivitelével. Eddig az volt a behozatal módja, hogy bizonyos kezek között és az előírt feltételek betartásával az importőrök minden nehézség nélkül behozhattak kávét, teát, meg egyéb gyarmatárúkat. Most — amint egyik lapban olvassuk — a kormány a behozatali engedélyeket csak abban az esetben szándékozik megadni, ha az importőrök kötelezettséget vállalnak arra, hogy megfelelő értékben vajat visznek külföldre.

Egy másik szaklap már arról számol be, hogy tárgyalások folynak az ajánlatok tételtek, hogy a kávébehozatal a ló kivittel vagy malaátaexporttal hozassék kapcsolatba.

Nem akarjuk a közlések minden egyes pontját regisztrálni. Tény azonban, hogy az annyi-szor kritizált tejrrendelet konzekvenciájuké, a földművelési miniszter az ipari téj árát úgy akarja emelni, hogy az itthon el nem helyezhető vajat exportra szorítja. Tekintettel arra, hogy az exportváj értékesítése rendkívül nehéz, érte alig lehet azt az árát megkapni, amely a belföldi vaj árának harmadrészét teszi, így hát a vajkivitel csak nagy prémiákkal lehet fenntartani.

Ez persze azt jelenti, hogy ezeket a prémiákat a kávé árába tudják be és ilymódon arra kell számítani, hogy a terv megvalósítása esetén újabb kávédrágulás következik be.

Bár lapunk hasábjain export és import kérdéseivel nem igen szoktunk foglalkozni, ezúttal azonban, amikor iparunk legfontosabb nyersanyagáról — jóformán existenciális érdekeről — van szó, kénytelenek vagyunk ezt a tervet szóvátenni.

Nagyon tudjuk méltányolni azokat a közgazdasági érdekeket, amelyek a valutáris korlátozásokat megindokolják és a magyar pénz szilárdságát biztosítják. Mint a magyar közgazdasági élet szerény munkásai, hazafias áldozatkészséggel fizettünk adót, vámat, illetéket, járulékot, bélyeget, amit csak kértek tőlünk.

Számtalanszor tettük szóvá, hogy elértünk a teherviselőképesség végső határáig és ezt elismerték az illetékes tényezők is. Most azonban iparunk legfontosabb nyersanyagának megdrágításáról van szó, ami — ha bekövetkezik — existenciánk összeomlását jelenti.

Mert e terv megvalósulása esetén nem egy pár filléres drágulásról van szó, de tekintélyes százalékokról, amelyeket a mai leszorított eladási árak mellett megfizetni nem bírunk. A nyerskávét már a behozatalnál egy 200 százalékos vám és vámforgalmiadó terheli, ezt tovább emelni alig lehet.

A mi eladási áraink emeléséről — vagyis a felélt beszerzési többlet áthárításáról — ko-

molyan beszélni sem lehet. Mi lehet az ár-emelés konzekvenciája? A fogyasztás újabb csökkenése, a kincstári bevételek apadása és amit a kincstár a vajexport útján elérni óhajt, meghiúsul a kávébehozattal kapcsolatos kincstári bevételek apadásán, a gyarmatárúkereskedelem megcsökkenett szolgáltatásain és a nyerskávét feldolgozó iparok összeomlásán.

Az elmúlt évek folyamán történt vámemelések konzekvenciáját mutatja az, hogy míg 1930-ban 34.687 mm nyerskávét hoztak be 6.937 ezer pengő értékben és 1931-ben 32.894 mm nyerskávét hoztak be 4.605 ezer pengő értékben, addig e mennyiség 1932-ben 25.820 mm-ra 3.924.000 pengő értékben szállott alá. Az 1933. évi statisztikai adatok még nem állnak rendelkezésre, de ezek a számok is további csökkenést mutatnak fel. A kincstár bevétele a kg-ként 4 pengős vám mellett kereken 10 millió pengőt tett ki.

Megértjük és helyeselni tudjuk a kompenzá-

	1930.	1931.	1932.	1930.	1931.	1932.
Németország	1.540	1.094	1.379	4.139	3.097	3.409
Olaszország	1.328	937	870	254	1.159	362
Franciaország	293	120	97	—	—	—
Németalföld	1.042	785	753	—	—	—
Nagy-Británia	1.083	932	544	—	—	—

Tehát sem Angliába, sem Hollandiába, sem Franciaországba nem tudunk vajat exportálni. Olaszországba is csak keveset, míg annak túlnyomórészt Németországba vittük ki.

Nem valószínű az, hogy teljes kávészükségletünket Németországból tudjuk fedezni, hogyan tudjuk tehát azt vajexportunk ellenében Angliából, Hollandiából és Franciaországból, sőt Olaszországból beszerezni, amelyeknek maguknak is fejlett mezőgazdasági termelésük van.

De kapunk nyerskávét Dél-Amerikából, Ázsából és Afrikából, hát ide hogy lehet vajat exportálni?

E terv megvalósítása esetén azzal járna, hogy az exportált vajat külföldön dömpingáron kellene értékesíteni és a differenciát a kereskedelem és a feldolgozóiparnak kell megfizetni.

Nem akarunk a ló- és malátakiviteli kompenzációval is ily részletesen foglalkozni, a melyet lényegében itt sem más.

Bárminő formájában is valósuljon meg ez a terv, az nemesak iparunk katasztrófáját, szolgáltatásaink megszűnését, vagy legalábbis lecsökkenését jelentené, de hatásai más irányban is érezhetők lennének. Így a cukorforgasztás szoros összefüggésben van a kávé és tea fogyasztásával, hiszen annak elengedhetetlen kelléke. Tudjuk azt is, hogy a cukorforgasztásból a kincstárt igen tekintélyes kincstári részesedés illeti meg. Bár a cukor ára az utóbbi évek folyamán lényegesen nem változott, azt látjuk, hogy a cukorforgasztás jelentősen lepadt. Ennek oka a kávévámnak az utóbbi évek folyamán két ízben történő felemelése volt.

Lássuk a statisztikai adatokat.

A cukorforgasztás fejenként volt:

az 1926—27. termelési évben	11.08 kg
az 1927—28. termelési évben	12.03 kg
az 1928—29. termelési évben	12.22 kg
az 1929—30. termelési évben	11.91 kg
az 1930—31. termelési évben	11.81 kg
az 1931—32. termelési évben	9.60 kg

vagyis az 1928—29. évvel szemben 26 százalékkal, az 1929—30-as évvel szemben 24 százalékkal esett vissza.

Kétségtelen, hogy a kávébehozatal megnehezítése, vagy megdrágítása a cukorforgasztás további csökkenéssel járna, ami vagy a

ción alapuló export és import rendszerét. De ez csak akkor lehet helyes, ha az természet-szerű feltételeken alapul. A mi országunk termékeit kieseréjük azokkal a termékekkel, amelyek a velünk esereviszonyban lévő ország területén teremnek, vagy amelynek a mi termékeinkre szüksége van.

Ha azonban olyan cikkeket ajánlunk fel a behozott cikkek ellenértékéért, amelyre az illető országnak szüksége nincs, ez vagy lehetlenné teszi a cserét, vagy egy olyan harmadik fogyasztóterület előzetes megszerzését involválja, amely hajlandó a mi árunkat átvenni és annak árát a hozzánk importáló országnak megfizetni. Ez természetesen azzal jár, hogy a mi árunkat, még a termelési költségeken alul is oda kell adnunk, hogy fizetni tudjunk.

Ha a kávébehozatal beszerzési helyeinek megváltoztatásával és ezzel szemben vajexportunk piacait szembeállítjuk, azt látjuk, hogy

Nyerskávét behoztunk Vajat kivittünk
1930. 1931. 1932. 1930. 1931. 1932.
ezer pengő értékben

	1930.	1931.	1932.	1930.	1931.	1932.
Németország	1.540	1.094	1.379	4.139	3.097	3.409
Olaszország	1.328	937	870	254	1.159	362
Franciaország	293	120	97	—	—	—
Németalföld	1.042	785	753	—	—	—
Nagy-Británia	1.083	932	544	—	—	—

kincstári bevételek elmaradását, vagy a cukor árának újabb felemelését okozná.

Nem tudjuk, hogy gazdaérdeket szolgál-e a vaj exportjának mesterséges fokozása, amivel az is jár, hogy a külföldre — amúgy is nyomott áron — exportált cukorfelesleg még bőségesebben fognak rendelkezésre állni és természetesen az árakat is tovább szorítják lefelé. Amit tehát a vajexport terén el lehetne érni, teljes mértékben paralizálja a cukorértékesítés lehetőségeinek leromlása.

Bármennyire is méltányoljuk a mezőgaz-

Nem szakad el többé a ponyvája!

Legmodernebb szerkezetű, gyorsjáratú géppel működő, vászontartó kosárral nélküli

napellenzőket

rendeljen csakis

KORÁNYI és FRÖHLICH
napellenző és redőnygyárban
BUDAPEST, KISFALUDY U. 5. Tel. 32-3-76, 45-9-86

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR
1 1/2 literes zárt palackokban
Kőbányai Polgári Serfözde
gyártmánya

Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részv.-Társ
VII, Rottenbiller ucca 31.

Telefon: 462-63. 462-64.
462-65. 323-07.
338-91 346-68. 350-16.
Sürgőnycim: „Közlej Budapest”

A főváros kávéházai, szállodái és kávé-méréseinek szállítója. Tojás-osztály.

Mocnik-mustár legyen minden asztalon!

dasági termelés érdekeit, azt hisszük, hogy nem szabad és nem lehet ilyen erőszakolt eszközökkel annak terheit a kereskedelemre és iparra áthárítani és ezek existenciális lehetőségeit megnehezítve, munkahelyeket és munkások sorsát, meglevő értékeket kockáztatni.

Mészáros Győző.

Politika és kávésság

Jókai Mór „Ki legyen a kávé” című verse. 1870.

A régen eltűnt Sebestyén téren állott nemes *Kovácsai Kovács Mózés*, 1837-ben újonnan épített háza, melynek kávé s joga is volt. A dúsgazdag jogtulajdonos azonban nem maga gyakorolta a kávésjogot, hanem bérbeadta *Schön János* kávésnak. A *Schön Kávéház* alapítója, német neve dacára, magyarlelkű volt, kávéházát nemzeti színű szalagkítványokkal díszítette és a régi német markör helyett magyarul számoló tekeőrt alkalmazott. Így nem esoda, hogy mikor az 1848-ban „Forradalmi Csarnok”-ká átkeresztelt Pilvax a szabadságharc leveretése után esendes, halódó polgári kávéház lett, a diákság a Sebestyén-téri Schön kávéházban ültette fel tanyáját. 1861-ben *Fillinger* vette át a bérletet, aki 1848-ban a Pilvax bérelője volt, s 1870-ben bekövetkezett haláláig volt a diákság közkedvelt *Fillinger apója*.

A Kovács-ház háttal a Barátok (ma Ferenciek) terén volt egykori Kúria épületéhez támaszkodott. Ezt a házat 1869-ben megvásárolta az Andrássy-kormány a királyi tábla céljaira s a házzal együtt tulajdonosa lett a házhoz kötött kávésjognak is, mellyel a ház Pest városánál meg volt terhelve 400 forinttal. Ezt a vétel után az állam tartozott volna fizetni a városnak, mint a kávé s jog átírási illetékét.

Jókai Mór ügyes politikai bökverset írt erről „Ki legyen a kávé?” címen s *K—s M—n* (Kakas Márton) sűrűn használta álneve alatt adta közre az *Ústökös* 1870. nov. 12-iki számában. A szellemes szatíra tele van az 1870-es év politikai vonatkozásainak kfigurálásával. Minthogy hatvanhárom év távolsága választ el tőle, magyarázó megjegyzésekkel kísérjük a verset.

Házat vett, Hausherr lett a kormány.
Nyert is rajta, mint oláh a tormán,
Mert a házhoz kávé s jog is járul, —
S ki lesz már most, aki kávé t árul?

Pedig kávé t árulni mulhatlan.
Van fizetés azzal kapcsolatban.
Négy száz pénzzel tartozik a státus,
Azt nem engedi a magistratus.

A státus meg négy száz pénz t hiába
Nem ad. Most sincs pénz a ládafiába.
Város nem kér di: kell-e, nem kell-e?
Muszáj kávé t mérni nolle velle.

A két első versszakot eléggé megmagyarázó cikkünk bevezető sorai. A harmadik pedig világos célzás a kiegyezés utáni évek állandó költségvetési deficitjére.

S a legnagyobb kérdés a vizályba:
Milyen cég legyen protocollálva?
„Café Hongrie?” vagy „Café miniszter?”
S ki legyen megbízva ezen tiszttel?

Kerkápoly? Az jó kávé s volna:
Dupla kréta kezében jól fogna.
Megfizetté né a cukros vizet,
S nyakon esipné, aki meg nem fizet.

De még sem lenne jó caffetier.
Nem neki való ez a metier.
Az oberst-et mind németnek adná,
S a kávé s zatot mi nekünk hagyná.

Kerkápoly Károly volt az Andrássy-kabinet pénzügyminisztere. A kiegyezéssel vállalt államadósságok és közös intézmények elnyel-

ték az állami jövedelem legnagyobb részét, úgyhogy „dupla krétával” vetették ki az adókat s nyomatékosan szorgalmazták azok behajtását. Kerkápoly így kezezté a kiegyezésben az Ausztriával szemben vállalt kötelezettségeknek „restlos” eleget tenni, úgyhogy a javát a német kapta, nekünk jutott is, meg nem is, csak az államadósság növekedett.

A Trefort? No az jó lenne oda.
Nevelésügy. Sok diák jár oda.
Felügyelhetné az ifjúságot,
Hogy ne olvasson balog újságot.

De még sem jó lenne épen ő ott.
Adna nekünk igen rossz bisehofot.
S mikor tőle kapucinert kérnek,
Olyat adna, hogy kell a fenének.

Tefort Agost volt br. Eötvös József Vallás és Nevelésügyér (miniszter magyar neve), államtitkárja, majd utóda.

A Fillinger, mint említettük, a diákság kávéháza volt, még pedig a függetlenségi érzelmű diákságé, ezért mondja Jókai, hogy majd vigyázna Trefort arra, hogy ne olvassanak ott baloldali ellenzéki újságot. A Bishop (angolul Bishop) régi angol kávéházi ital ugyan, igen ám, de a zágrábi érsek (Erzbischof), Strossmayer nagy magyarfaló volt! A kapuciner pedig célzás Krajcsik János c. páispökre, kit az ólópapok Vörös Csárgyán-nak (kapucinus gvardián) neveztek, aki az akkori egyházi vitákban (főként a csalhatatlanság kérdésében) igen jelentékeny szerepet játszott.

A Gorove?, e kéne igazán!
Közlekedést ott tanulmányozván.
Mi a „per mopsz” vasut engedélyben?
„Quart hátulról”, hogy megyünk Erdélyben.

De baj, hogy biz mindent a márkirra,
Ő maga csak annak a mártyrja.
Nagy hiba, hogy a fachját nem bíri,
S a „enléget” a márkirja nyiri.

Gorove István, a Közmunka és Közlekedésügyér tényleg mindent az államtitkárjára bízott, mert ő maga nem volt szakember. A „per mopsz” kártyás és billiárdos kifejezés, meg gondolatlan, kutyafuttában tett ítés vagy ítés. A „quart hátulról” kávéházi billiárd mestersz, kerülővel csinált karamból. Ez időben csak úgy gyártották a vicinális vasutak építését engedélyező törvényeiket, semmi egyseges terv a vasutvonalak kiépítésében s főként Erdélyben. Sok volt a vasúti panama úgy az engedélyezések, mint a megépítések körül, de még mielőtt az építésig jutott volna egy-egy vonal előre beavatottak összevásárolták a kisajátítandó területeket, hogy így nagy vagyonhoz jussanak.

A Szláv y? Az nagyon helyén lenne.
Belevág a kereskedelembe:
Akik képviselik az importot,
A kucséber-had herberget tart ott.

De nem szabad „Ezek” külhatalmak:
Illetik a közös birodalmat,
Tilt komáznai a kucséberekkel
A XI-ik törvényeikkely.

Szláv y József volt a földművelés, ipar és kereskedelem minisztere. Minthogy a külke-

Ha **TÜKÖR** kell, **WAGNER**-t keresse fel Budapest, VII. Szövetség ucca 6. sz. Telefon: 45-3-40. Üvegcsiszoló- és tükörborítótelep.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készit **KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme, Budapest, X. Kőbányai ut 39. (Hungária körút sarok.) Telefon: 37-8-69

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király ucca 26.

Telefonok: 14-0-4 és 18-4-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

MENCZER GUSZTÁV tisztító ruháit egy évi jótállással fényteleníti. Budapest, II. Török ucca 10. szám. Telefon: 50-4-93. Irgalmasokkal szemben. Vidékre is szállit. Gállér, Frakkinek, ruhák tisztításában vezet!

reskedelmi szerződések megkötésébe kevés beleszólása volt a magyar kormány, rátenyerolvén erre Ausztria, a narancsot és fügét, datolyát tartó kucséber kávéházi importja tartozott volna egyedül a kereskedelemügyér alá. — ha ők is nem a krajnai Gottsche-ből való osztrák állampolgárok lettek volna, tehát még itt is, hogy mondja a kártyatörvény híres Paragaph Elf-je? „Kibitz halt's Maul!”

Horváth Bódi az ottan jó lenne.
Sok ki nem vitt törvény vele menne.
Belefogott már valami huszba,
Meg nem szorulnánk a fidibuszba.

De még sem jó. Mert ha megtörténik,
hogy beviszi hatvankét törvényit,
S azt meglátja ott a jurista had:
Ott hagy kávé t, biljárdot s szétszalad.

Horváth Boldizsár mint Igazságügyér egy- másután terjesztette a törvényjavaslatokat a képviselőház elé, hogy az nem győzte őket letárgyalni s ez időben a letárgyalatlan törvényjavaslatok száma 120 volt. Erre céloz Jókai, hogy milyen jó volna ez a sok érka-firka kávéházi fidibuszul. Viszont félős, hogy a Fillingerben tanyázó jogászhad félvén, hogy azt is mind meg kell tanulnia, bizony megszökne onnan.

Rajner foglalhatná el az asztalt!
Mint ha neki szabták volna aztat.
Gyakorolná az egyleti törvényt,
S referálna. Thájsznak, hogy mi történt?

De vele meg aztán az volna baj,
Nagy kortes volt! Hozzá szokott tavaly:
„Hol a kormány tölt, ott iszunk ingyen.”
S kapná: puffra eltraktálna mindent.

Rajner Pál az egyesületi törvény megalkotója, vezette az előző évi választási küzdelmet, hol mikor is a kormánypárti jelöltek érdekében nagyban folyt az etetés, itatás. Mint belügyi államtitkár ő lett volna főnöke Thaisz Elek városkapitánynak, de annak bizony kisebb gondja is nagyob volt, semhogy respektálta volna, hisz ő a város kapitánya volt, az áll m neki Hecuba. Különbén a Thaisz-éra visszaélései érlelték meg a városi rendőség államosítását, ami aztán azoknak véget vetett.

Az Andrássy még legjobb volna tán?
Népszerű is és nagy diplomátánk,
Fürkészhetné egész studiummal
A kozákot ezen alkalommal.

Dualizmust „verkehrte weisz”-ban adná,
Kávé-quotá jóságát mutatná
Valódi Austro-Hungaria:
— Kivált mikor fele cikória.

De nem. Még sem instálok belőle,
Egyszer csak azt mondja, tartok tőle,
„Mostan jön már a fekete leves!”
Arra meg az a rím, hogy „ne nevsess!”

Idősb gróf Andrássy Gyula volt a kiegyezés utáni első minisztérium elnöke. Bár a külgügyet, mint közös ügyet Beust, az osztrák kancellár intézte, Andrássy az akkor már jávában folyó porosz-francia háború alkalmából függetlenítette magát a porosz gyűlölő, Szászországból Bécsbe került Beust francia-barát politikája alól, mondhatnók ő akadályozta meg a monarchia beleavatkozását. Kü-

Kártyatisztítás

legszebben legolcsóbban: özv. Brunner Lipóté, Budapest, VII. Dohány u. 80. I. em. Telefonhívó: 44-4-19.

Kávé s ok, vendéglősök, penziósok és nyaralók figyelmébe:

zománc főzőedény 1 litertől 100-ig
aluminium főzőedény 1 litertől 100-ig
és mindennemű hitelesített és egyéb éttermi felszerelések legolcsóbb árban a

VILÁG EDÉNYÁRUHAZBAN
Budapest, VIII. Népszínház u. 29. Telefon: 44-6-19.

Ifj. Grünwald Mór Ferenc József rak part 8.
Telefon: 84-3-39. — Üveg és porcellán.

Budapesti Jégárusító Rt.

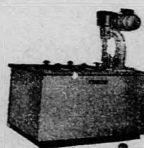
VI. Jász ucca 100. Tel.: 920-04.
Szállit minden mennyiségben vidékre is műjelet

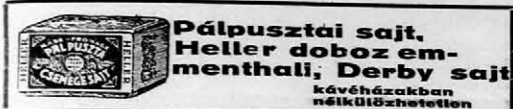
ALAPITTATOTT 1885. ÉVBEN

HENNEFELD jégsekrengyár

Jégsekrengyek, sűrűmérőkészülékek, elektromos hűtőkészülékek
elektromos fagyalékészítógépek és konzervátorok.

Budapest, Ó-utca 6. Telef.: 11-4-29.

Pálpusztai sajt,
Heller doboz emmentali, Derby sajt
kávéházakban
nékülözhetetlen

lönben Andrassy diplomáciai pályafutását már a szabadságharc idején kezdte, mint a magyar kormány Konstantinápolyba küldött követe s folytatta az emigráció alatt. *Kozák:* a kávéházi hamisjátékos neve is, nemesak orosz lovas. De itt mindkét értelemben veendő. Mint kávés, nagyon jól vigyázhatna a kozákokra, miként az oroszokra is, kik ez évben mondták fel a párisi békének a Fekete-tenger semlegességére vonatkozó pontjait, azonnali fegyveres beavatkozást helyeztek kilátásba, ha megtámadná a törököt. Bár Andrassy 1870-ben még magyar miniszterelnök volt, ő volt már akkor a tulajdonképeni külügyér, Beust ugyanis nemskora ténylegesen is kivonult a Ballplatzról, hogy helyet csináljon Andrassy-nak. A „Ministeriális csillagragutás” című peskvillusi névaneven időből írja, hogy Andrassy az 1870-iki konfliktus alkalmával „Fekete leves”-sel fenyegette meg az oroszot, azaz háborúval, az pedig „ne nevéss!” Andrassy a dualizmust, mely tényleg „verkehrt weiss” volt (olyan kávé, melyben több a feketekávé, mint a tej), mert Ausztriát nagyobb quóta terhelte a közös kiadásokból, mint Magyarország, de azért az abba a kávéba került feketének mégis csak fele eikória volt, mert a quóta nem állott arányban a két ország teherbírásiával, még pedig a magyarok hátrányára. Miután így végigment a minisztériumon, Jókai rájön, hogy:

Legjobb lesz ott — aszondom — Gajzágó.
Úgy sincs semmi dolga a világon.
Tud számolni, érti, mi a törvény.
Aztán derék, becsületes örmény.

Gajzágó Salamon volt az 1870-ben felállított Legfőbb Számvevőszék elnöke. Mivel az államkassza üres, nincsen dolga. Mint a számszék elnöke, tud számolni, tehát jó lesz ide, s az örmények különben is jó kávésok voltak, nagyszámban találjuk őket a régi Pest kávé-sai közt.

Bevilaqua-Borsody Béla dr és Mazsáry Béla dr

Mily körülmények között kérhet adótlórlést az iparos?

Az iparosság keresetével arányban nem áll adók nem egy esetben idéztek elő az iparos teljes anyagi tönkremenését. A köztudatba még nem ment át az 1929. évi XXIII. törvény-cikknek az a célzata, amellyel meg akarja menteni az adózót akkor, hogyha az adó behajtása az adózót létalapjában támadná meg. Eppen ezért közöljük, hogy a jövedelemadóra és vagyonaadóra, a kereseti adóra, valamint a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló 1929. évi XXIII. törvény-cikknek az a célzata, amellyel meg akarja menteni az adózót akkor, hogyha az adó behajtása az adózót létalapjában támadná meg.

Eppen ezért közöljük, hogy a jövedelemadóra és vagyonaadóra, a kereseti adóra, valamint a közadók kezelésére vonatkozó törvényes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló 1929. évi XXIII. törvény-cikk 4. §-ának első bekezdése szerint:

„Ha a jövedelem, illetőleg a vagyon az adóévben az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmények folytán tartósan olyan módon csökkent, hogy a hátralékos tartozását, még méltányos részletekben sem képes megfizetni, az apadást előidéző eseteknek bekövetkeztekor még nem esedékes adóknak aránylagos része egészben, vagy részben elengedhető. Ha az adózó halála, vagy más, az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmény folytán a jövedelemforrás és vagyontárgy időközben megszűnt, vagy ha a tartozás behajtása a hátralékos megélhetését létalapjában támadná meg, kivételesen a hátralék is egészben vagy részben elengedhető.”

A törvény 8. §-a szerint:
„Ha az adózó halála, vagy más az adózótól függetlenül bekövetkezett rendkívüli körülmény folytán a jövedelemforrás megszűnt, vagy ha a tartozás behajtása a hátralékos megélhetését létalapjában támadná meg, az általános kereseti adó a jövedelemadóról szóló 1927. évi VII. tc., valamint ennek végrehajtási utasítása, a 9300—1934. honvédelmi miniszteri rendelet életbelépett.

mény folytán a jövedelemforrás megszűnt, vagy ha a tartozás behajtása a hátralékos megélhetését létalapjában támadná meg, az általános kereseti adó a jövedelemadóról szóló 1927. évi 500. P. M. számú hivatalos összeállítás 58. §-ában szabályozott módon és mérvben kivételesen egészben vagy részben elengedhető.”

A fenti rendelkezések módját nyújtanak arra, hogy az önhibáján kívül bajba jutott iparosokon segíteni lehessen. Azok tehát, akik a törvényben biztosított előnyökkel élni akarnak, forduljanak kéremükkel a most idézett törvényekre hivatkozással az illetékes pénzügyigazgatósághoz. Kérelmükhöz csatolják azokat a bizonylatokat, amelyekből nyilvánvalóan kitűnik, hogy a kivetett adók behajtása az adózó végromlását idézné elő.

HIVATALOS RÉSZ

FELHÍVÁS.

Tisztelt Kartársak!

A székesfőváros polgármestere leiratában közölte, hogy a hadigondozottak ipari és kereskedelmi alkalmazásai kedvezményéről, a hadirokkantak és más hadigondozottak ellátásáról szóló 1933. évi VII. tc., valamint ennek végrehajtási utasítása, a 9300—1934. honvédelmi miniszteri rendelet életbelépett.

E rendelkezésnek iparunkat érintő pontjait az alábbiakban közöljük azzal, hogy kartársaink azokat vegyék tudomásul az azokban előírt számú hadirokkantakat, hadiözvegyeket, illetőleg hadiárvaikat üzemükben alkalmazzák. Természetesen amennyiben a mostani alkalmazottak között már ilyenek fel vannak véve, azok az előírt létszámba betudhatók.

Az 1933. évi VII. tc. 27. §. bekezdése: A legalább húsz munkást állandóan foglalkoztató iparüzemek és iparvállalatok — ideértve az állami és önkormányzati iparüzemeket és iparvállalatokat is — továbbá az osztályosjegyeknek legalább tíz alkalmazottat állandóan foglalkoztató főelárúsítói, végül az állami támogatásban részesülő és legalább húsz alkalmazottat állandóan foglalkoztató kereskedelmi társaságok mindaddig, míg alkalmas jelentkező van, az új felvételeknél az újonnan felvett alkalmazottnak és munkásoknak 10 százalékaig hadirokkantakat, hadiözvegyeket, illetőleg hadiárvaikat kötelesek alkalmazni.

A végrehajtási utasítás 250. §-a: Hadigondozottak ipari vagy kereskedelmi alkalmazásának ellenőrzése.

A hadigondozottak alkalmazására köteles iparüzemnek és vállalatknál az illetékes iparfelügyelő a rendes évi gyárvizsgálat alkalmával, a kereskedelmi társaságoknál pedig az elsőfokú iparhatóság évenként legalább egyszer ellenőrzni köteles, hogy azok eleget tettek-e a Hrt. 27. §. 3. bekezdésében körülírt kötelezettségüknek. Ha az ellenőrzés alkalmával az iparfelügyelő, illetőleg az iparhatóság azt állapítaná meg, hogy a Hrt. 27. §. 3. bekezdésében körülírt kötelezettséget a vállalatok, üzemek vagy társaságok megszegték, erről a Hrt. 27. §. 6. bekezdésében meghatározott eljárás végett a honvédelmi és kereskedelemügyi minisztereknek haladéktalanul köteles jelentést tenni. (Ut. 238.)

A végrehajtási utasítás 241. §-a: Felajánlott alkalmazási hely visszautasítása.

Nem köteles a hadigondozott elfogadni oly alkalmazást, melynek díjazása alacsonyabb, mint a hasonló alkalmaztatási helyek helybeli díjszabásának szokásos mértéke.

E rendelkezések alapján nyomatékosan felhívjuk a hadigondozottak alkalmazására kötelezett érdekeltektől Kartársakat, hogy e kötelezettségüknek teljes mértékben annál is inkább tegyenek eleget, mert a Hrt. 27. §-ának 6—8. bekezdései értelmében, amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, pénzbírsággal kell büntetni azt, aki a hadigondozott alkalmazása tekintetében a fentiekben megszabott kötelezettséget megszegi vagy kijátsza, avagy annak megszegésében vagy kijátszásában bármilyen módon közreműködik. A pénzbírság összege a Hrt. 3. §. 6. bekezdésének C. c. pontja értelmében a II. járadékosztályú legénységi állományú hadirokkantak megillető járadék egy évi összegének annyszorososa, ahány hadigondozott tekintetében az előbb meghatározott cselekményt elkö-

A jelszó:

KATHREINER és
FRANCK-PÓTKÁVÉ
Ez csinál forgalmat!
Ez hoz szép hasznot!

vették. A pénzbírságot a honvédelmi miniszter szabja ki és azt a hadirokkantak segélyalapjának gyarapítására kell fordítani.

Kartársi üdvözléssel:

Budapest, 1934 június hó 15.

Dr. Havas Nándor sk. Mészáros Győző sk.
főjegyző. elnök.

*

ISKOLAI ÉRTESETÉS.

A Budapesti Kávésok Ipartestülete által fennartott szakirányú tanonciskolában az 1933/34. iskolai év záróvizsgálata

1934 június hó 19-én (kedden) déli 12 órakor

lesz az ipartestület székházában (VIII. József körút 38. I. 5).

Erre az évvizgára, amely iskolánk fennállásának 22. évét zárja be, a tanonctartó főnököket, kartársainkat és az iskola barátait tisztelettel meghívjuk.

Budapest, 1934 június 11.

Marton József s. k., Mészáros Győző s. k.,
a szakirányú tanonciskola elnök.
igazgatója.

H I R E K

MIRÓL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Június 16-án (szombaton) déli 12 órakor felszabadult tanoncok segédvizsgálata.

Június 19-én (kedden) délelőtt 12 órakor az ipartestületi tanonciskola évvizgára vizsgálata saját helyiségében. (Ipartestületi székház, VIII. József körút 38. szám.)

Június 20-ig befizetendő az általánosított és zenés kávéházak vigalmi adója.

Június 22-én (pénteken) délután 5 órakor előjárásági ülés az ipartestület tanástermében.

Június 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Július 5-ig megfizetendő a májusi negyedévi lakbér harmadik részlete.

Július 6-ig megfizetendő a nem általánosított és nem zenés kávéházak vigalmiadója.

Július 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai július havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

Politzer poloskát irt, takarít jótállással. Sváb- és ruszin-irtás részletre IV. Vámház körút 14. sz. — Telefon: 89-7-94.

Kantos testvérek Rt.

festő, mázó és tapetázó iparüzem
Budapest, VI. Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és falkárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

Szardellagyűrű 1/8-os (10 halas doboz) dobozonként P — 86

Szardellagyűrű 1/5-ös dobozonként P 132

Legprimább minőség, közepes, másodrendű évmartányokat nem importálunk.

BUDAPESTI KÁVÉKOK ARUFORGALMI Rt-nál
Budapest, VIII. József krt. 38. Telefon: 392-77.

Málnaszörpöt

a nyári szezon alatt kizárólag garantált tiszta, utóprésmentes, 65%-os áruból vásároljon, elsőrangú minőségben 5—10 kg-os tételekben kimérve, kg-ként P 1.65
Nagyobb vételnél külön árengedmény.
Figyelmeztetjük üzletfeleinket, hogy nagyon sok meggyűlvelet kevert és burgonyasziruppal manipulált málnaszörp kerül a napi áron alul forgalomba.
Garantált, elsőrangú, szavatolt minőségben kapható a

BUDAPESTI KÁVÉKOK ARUFORGALMI Rt-nál
Budapest, VIII. József krt. 38. Telefon: 392-77.

Siófoki német gyermeküdülő

A villa fenyőerdő közepén, öt percre a strandtól van. A nyaralás ára havonként 80—100 pengő.
Orvosi felügyelet! Szakavatott tanerők! Bőséges és kiváló ellátás! Játék — sport — tenisz!
Bővebb felvilágosítás: Tante Renée, Bpest, VIII. Röck Szilárd uca 29. szám. II. emelet, 2. ajtó.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti.

NÖSNER pezsgő

Nösner, V. Hollán u. 2. Rendelések: Tel. 19-4-89

Borvendég Ferenc főpolgármester. Ipari életünk szempontjából nem közömbös, hogy azoknak a hatóságoknak élén, akik a mi sorsunkat intézik, kik állanak. Ez okból minden ilyen változást nagy figyelemmel és érdeklődéssel kísérrük. Nagy jelentőségű változást jelent az, hogy a székesfőváros főpolgármesteri székét Borvendég Ferenc volt alpolgármester foglalta el, aki a hivatali ranglétra legalsóbb fokairól küzdötte fel magát a legmagasabb pozícióba. Ez a pályafutás azt jelenti, hogy Borvendég Ferenc gyökeresen megismerte a székesfőváros adminisztrációját, annak a polgársággal való szoros kapcsolatát és a jogos érdekek és kívánások egész komplexumát. Ha most hozzátesszük, hogy e díszes pálya túlnyomórészt a főváros gazdasági jelentőségű intézményei keretében és azok irányításában (elektromos, gázművek, vízművek stb.) futotta be, teljesen jogosult a várakozás és remény, hogy Borvendég Ferenc a nehéz gazdasági kérdések megoldásának hivatott mestere lesz. Iparunk súlyos küzdelmei közepette számtalanszor volt alkalmunk jóakaró megértéséről meggyőződni és reméljük, hogy ebben a jövőben is részünk lesz. Tisztelettel köszöntjük a székesfőváros új főpolgármesterét és reméljük, hogy munkája sikerrel fog járni.

Személyi hírek. Mészáros Győző, ipartestületünk elnöke rövid pihenéséből visszatért és az ipartestület ügyeinek vezetését ismét átvette. — Dr. Strausz Vilmos, ipartestületünk alelnöke egészsége helyreállítása céljából külföldre utazott.

Házasságkötés. Mészáros Livia — Mészáros Győző elnök és nejeének leánya f. évi június hó 11-én házasságot kötött Kálóczi-falvi Szenté Gyulával.

Előljárásági ülés. A budapesti kávéos ipartestületének előljárásága f. é. június hó 22-én (pénteken) délután 5 órakor tartja meg előljárásági ülését. Minthogy július és augusztus hónapban a nyári szünet miatt előljárásági ülés csak kivételesen szokott egybehívni, felhívjuk az előljárásági tagjait, hogy ezen az ülésen minél teljesebb számban jelenjenek meg.

Évzáró vizsga. A székesfővárosi kir. tanfelügyelőség utasítása folytán az ipartestületi tanonciskola 1933/34. tanévi évzáró vizsgája f. évi június hó 19-én (kedden) déli 12 órakor fog az ipartestület tanácstermében megtartani. A vizsga után a folyó tanév végével felszabadult tanoncok segéddeavátása történik meg. Felhívjuk ipartestületünk összes tagjait, különösen a tanonctartó munkaadókat és az iskola felügyelőbizottságának tagjait, hogy a vizsgán minél nagyobb számban vegyenek részt.

Szeged ünnepségei. Idén hétszer egymásután adják elő „Az ember tragédiájá”-t. A tavalyi három előadást húszszer ember nézte végig és most arra számítanak, hogy az idei szabadtéri előadásoknak 30—35 ezer nézője lesz. A Templom téren ötezer személy befogadására alkalmas tribün emelnek. A magyar „Salzburg” előadásaira különvontat indítanak nemcsak az ország minden részéből, de minden valószínűség szerint Bécsből, Kassáról, Temesvárról és Kolozsvárról is.

Francia utazási irodák képviselése. A nagy francia vasúttársaságok a magyarországi képviselőket az IBUSZ-ra, MÁV hivatalos menetjegyirodájára bízták. A vígadótéri központi menetjegyirodában erre a célra külön osztályt állítottak be, ahol az utasok Franciaországról minden kívánt felvilágosítást megkaphatnak s megváltják mindenfajta, jelentős mérsékléseket nyújtó jegyüket, úgy a menettéri jegyeket, mint a fürdő- és családi jegyeket, társasutazási jegyeket stb.

A munkások közvetlenül fizessék az OTI járulékot. Az iparosoknak már régóta az a kívánságuk, hogy változtassák meg az OTI járulékok beszedésének mostani rendszerét és szabadság felüket azok alól a kötelezettségek alól, amelyeket meghallgatásuk és belegegyezésük nélkül rájuk kényszerítettek. Mozgalmat kezdeményeztek most az iparosok az Asztalosmesterek Országos Szövet-

Gép- és gépnélküli **ondolálás**

3 pengő. Minden elrontott hajfestést rendbehoz. 3 pengőért szokítás.

Grósz fodrász Károly-körút 1. sz.

sége indítványára olyan irányban, hogy az OTI járulékokat a munkások közvetlenül fizessék be.

Siófok fürdőültetvénye. Testületünk vezetőségének a közelmúlt napok folyamán alkalmá volt, hogy Siófok fürdőtelep berendezését és működését betekintse. Örömmel és meglepődéssel állapítottuk meg, hogy a telep és annak egyes részei fürdőügyi és vendégszolgálat szempontból a legelőkelőbb nívóról tanuskodnak. A szakértők elismerése azt igazolja, hogy Siófok fürdőtelep stílusa valóban követendő példa, melynek elterjedése és utánzása valóban idegenforgalmi érdekeket fog szolgálni.

Megbízás. Újbl felhívjuk kartársaink figyelmét arra, hogy Szezerényi István úr, ipartársulatunk egykori titkára munkatársi minőségben lapunk kötelékébe lépett.

Az italmérő által alkalmazott üzletvezető szokásos tevékenysége, mint túlnyomó részben nem szellemi irányító munka, nem az ipari tisztviselő, hanem az Ip. T. 92. §-a 3. bekezdése alá eső fontosabb teendőkkkel megbízott iparossegéd munkakörének felel meg. (K. II. 4287—1931., 1934. II. 7. Totth.)

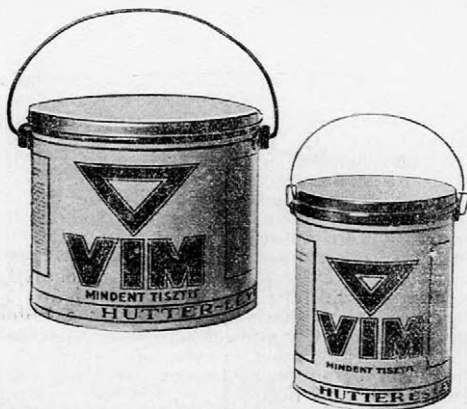
Zwack-likörgyár elsőrangú gin-t, whisky-t, vermouthot és cocktailt hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szives figyelmébe. Fenti három cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

26 db falvédő lamberie 80 cm. magas kaukázusi diófából és 25 db ovális tükör 50x68 cm. olesón eladó. Cím a lap kiadóhivatalában.

A küszöbön álló fagyaltszeszon alkalmából több üzem új, tökéletesebb felszereléssel látta el magát. A **Vigszínház** kávéház és az **Ilkovicz étterem** elektromos fagyaltkonzervátorokat, **Wagner és Hangli** sörözők elektromos hűtőszekrényeket állítottak be. Valamennyi a hírneves **Hennefeld Jégcsokréngyár Rt.** kiváló gyártmánya.

Kártyatisztítást legelőnyösebben végezhetnek kartársaink **ösv. Brunner Lipótné** kártyatisztító vállalatánál (VII, Dohány u. 80. I. em. Telefonhívó: 44-4-19.), melyet legmelegebben ajánlunk, mivel meggyőződtünk arról, hogy legszebben és legoleosóbban végzi a kártyatisztítást.

Nyolevan szálalékkal olesóbb a tükör, ha régi vak tükrét **Wagner** (Szövetség u. 6.) újaboritatta. Speciális csiszolásával, rendkívül nívós munkájával egy új tükrrel minden tekintetben egyenrangú produktumot nyújt. **Tegyen próbát!** Egyébként minden nagyságban, méret után eredeti cseh tükrök kávéházak részére különleges kalkulációval kaphatók. A kartársak figyelmét felhívjuk erre a régi nagyon szolid cégre.

Szállodák és vendéglők részére Vim tisztító szappanport vödörökben szállítunk.

10 kg-os vödör ára P II.— ingyen vödörrel
5 kg-os vödör ára P 6.— ingyen vödörrel
8%-os forgalmiadóvaltság felszámítása mellett.

Hutter és Lever rt.
BUDAPEST, VII, ERZSÉBET KÖRÚT 6. SZAM.
TELEFON: 43-7-77.

A legkiválóbb sörkülönlegesség Szent István
Porter sör
a Polgári Serfözde gyártmánya

„Hattyú” Gözmosó- és fehérneműkölcsönző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Kávékeverékeinek összeállításánál használjon

Wurmstichig Menado-kávét,

mert az keverék aromássá és zamatosá teszi. **Holland-indiai összeköttetéseinkől** beérkező elhajózásokból az elkövetkezendő hónapokban igen előnyös áron módunkban lesz valódi, féreg ragótt, érett Menado kávéminőségeket szállítani

BUDAPESTI KAVESOK ARUFORGALMI Rt.

Budapest, VIII., József krt. 38. Telefon: 392-77.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR és FIAI

Budapest, VII, Rottenbiller ucca 17

Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.

Alapított 1824.

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR” HÖGYHA MINDIG ISSZA, EGÉRSZSÉGÉT S PÉNZE EGYSZÉRT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!
Göztli Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R.-T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

Üvegáru, porcellánáru, edények és minden vendéglői cikk a **legolcsóbb nagybani árakon.**

Okvetlen kérjen árajánlatot!

Kérje legújabb vendéglős árjegyzékünket!

REISZ ÁRUHÁZAK

Budapest, VII., Király ucca 47. és IV., Kálvin-tér.

Med. univ.
Dr. Klein Lajos
fogorvos
rendel. d. u. 2—5-ig.

VII., Erzsébet-körút 2. I. 11. Tel.: 64-4-27.